

הָיוּ עֹסְקִין בְּאוֹרֵייתָא, הָוּה אֶתְשַׁקְיָא בְּדָקָא יְאוּת, וכאשר
 ישראל עוסקים בתורה הקדושה היתה נשקית הארץ כראוי וממנה היה יורד השפע לכל
 העולם. וּמֵאֵן דְּמִנַּע אוֹרֵייתָא מְנָה, כְּאִילוּ מִנַּע טַב מִן כָּל
 עֲלָמָא. ומי שמונע את התורה מהארץ הרי הוא כאילו מנע את הטוב מכל העולם כולו
 עֲאֵלוּ לְגוּ מְעֵרְתָא חָדָא דְהָוָה בְּאַרְחָא, עֲאֵל הַהוּא גְבַר
 עֲמַהוֹן, יְתַבּוּ נכנסו רבי אלעזר ורבי אחא למערה אחת שהיתה בדרך נכנס איתם
 אותו אדם וישבו שם לעסוק בתורה.

האדם מקשה מהפסוק ודיבר ה' אל משה

פִּתַּח הַהוּא גְבַרָא וְאָמַר פתח אותו האדם ואמר, (שמות לג) וְדַבֵּר
 יְהוָה אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל
 רעהו ושב אל המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האוהל וְגו', הָאִי
 קָרָא לֹא רִישִׁיָּה סִיפִיָּה וְלֹא סִיפִיָּה רִישִׁיָּה זה הפסוק אין
 ראשו כסופו ולא סופו כראשו. וְלֹא מְלָה דָא כְּמְלָה דָא ואין דבר זה כדבר
 זה כלומר הם שני עניינים שלכאורה אין קשר ביניהם כדי שיכתבו באותו פסוק,
 בְּקִדְמֵיתָא בתחילה וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים
 שְׁפִיר יפה נכתב והוא ענין אחר, לְבַתֵּר ואח"כ וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה ואין
 לזה לכאורה קשר למה שהקב"ה מדבר עם משה פב"פ, לְבַתֵּר ואח"כ וּמִשְׁרָתוֹ
 יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון נֶעַר לא ימיש מתוך האוהל, מַהוּ. מה הקשר של ג' עניינים

אלו.

הלימוד היומני

שלושה שיושבים ועוסקים בתורה – השכינה עימם ומסייעת להם

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר וְדָאֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתֵרְעֵי

בִּיקְרָא דִּילָן ודאי הקב"ה רוצה בכבוד שלנו **דְּהִשְׁתָּא זְוִינָא**

דִּילָן בְּשִׁכְיִנְתָּא, וְשִׁכְיִנְתָּא לָא אֲתֵעְדֵי מְנָן כי עכשיו אנו

מחוברים בשכינה ועוסקים בכבודה והשכינה לא תעזוב אותנו כי שלשה שיושבים ועוסקים

בתורה שכינה עמם. **מֵאֵן דְּפִתַּח פִּתְחָא, לֵימָא מְלָה** מי שפתח פתח

לשאול השאלה יאמר איזה דבר ליישב קושייתו.

משה השיג באספקלריא המאירה מה שאין כן שאר הנביאים

פִּתַּח אותו האיש **וְאָמַר, וְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל**

פָּנִים, בְּכַמָּה דְּרַגִּין עֲלָאִין וַיְקִירִין,

אֲתֵפְרֵשׁ מֹשֶׁה נְבִיאָה מְהִימָנָא, עַל כֹּל שְׂאָר נְבִיאֵי

דְּעֲלָמָא. בכמה מדרגות עליונות ויקרות נבדל משה הנביא הנאמן מכל שאר הנביאים

שבעולם **דְּהָא כְּלָהוּ לְקַבְּלֵיהּ, כְּקוּף בְּפָנֵי בְּנֵי נָשָׂא** שהרי כולם

במדריגתם לגבי משה כקוף בפני אדם. **שְׂאָר נְבִיאֵי הָווּ מְסִתְפְּלֵי**

בְּאֶסְפֵּקְלָרִיא דְּלֹא נְהִיר, שאר הנביאים היו רואים את הנבואה שלהם

מהמלכות בבחינת אספקלריא שאינה מאירה **וְעַם כֹּל דָּא לָא הָווּ זְקָפִין**

אֲנָפִין לְעֵילָא לְאֶסְתְּכְּלָא ועם כל זה לא היו זוקפים עיניהם להסתכל

למעלה, **אֲלֵא כְּמָה דְּכֶתִיב** אלא כמו שכתוב, (דניאל י) **וְאֲנִי הָיִיתִי**

נִרְדָּם עַל פְּנֵי וּפְנֵי אֲרֻצָּה. שהיה נרדם ומסתכל לארץ כדי לקבל הנבואה

וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּמַלִּין לָא הָווּ גַּבְיֵיהוּ בְּאַתְגְּלִיָּיא. ולא רק
זה אלא שהיו הדברים אצלם לא בגלוי ומפורש כל כך.

משה רבינו היה מדבר ה' עימו פנים בפנים בלא מורא

וּמֹשֶׁה נְבִיאָה מְהִימָנָא לֹאֵו הֵכִי ואילו משה רבינו הנביא הנאמן לא
היה כך אלא דְּהוּא הָוּה מְסַתְּפֵל בְּאַסְפַּקְלָרִיא
דְּנִהָרָא, וְקֹאִים בְּקִיּוּמֵיהּ שהוא היה מקבל נבואתו מהתפארת בבחינת
אספקלריא המאירה והיה עומד על עומדו ולא נופל על פניו. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא
דְּהָוּה זְקִיף רִישָׁא לְאַסְתְּפֵלָא ולא רק זה אלא שהיה זוקף את ראשו
להסתכל למעלה, כְּמֵאן דְּאָמַר לְחֻבְרִיָּה, זְקוּף רִישְׁךָ,
וְיִסְתְּפֵלּוּן אַנְפְּךָ בְּאַנְפְּאֵי, בְּגִין דְּתִנְדַּע מְלִי וכאדם האומר
לחבירו תרים את ראשך ויסתכלו פניך בפני כדי שתדע בדיוק מה אני אומר לך. כִּן
מֹשֶׁה, פָּנִים אֶל פָּנִים זְקִיף רִישָׁא, בְּלֹא דְּחִילוֹ כך משה רבינו
היה מדבר ה' עימו פנים בפנים בלא מורא, אַנְפּוּי זְקַפְאן וּמְסַתְּפֵל (דף רס"ט
ע"א) בְּזִיו יְקָרָא עֲלָאָה פניו היו זקופים ומסתכל בזיו הכבוד העליון, וְלֹא
אַשְׁתַּיִן דְּעֵתוּי וְאַנְפּוּי ולא היה משתנה בדעתו ופניו כשאר הנביאים, דְּכִד
הָווּ נְבִאָן (ס"א בְּעֵאן) לְאַסְתְּפֵלָא, נְפַקָא מְרֻשׁוֹתֵיהוּ
וּמְדַעְתֵּיהוּ, וְאַשְׁתַּיִן זִיו אַנְפֵּיהוּ, וְלֹא הָווּ יְדַעֵי מַהֲאֵי
עֲלֵמָא כְּלוּם כי שאר הנביאים כאשר היו רוצים להסתכל בדעתם מראה הנבואה

היו יוצאים מרשותם ודעתם כי הנשמה היתה מתפשטת מגופם והיה משתנה זיו פניהם ולא היו יודעים מזה העולם כלום.

משה רבינו קיבל נבואתו ומסתכל בזיו הכבוד העליון

וּמִשָּׁה לֹאֹ הָכִי אַבְל אַצַּל מֹשֶׁה רַבִּינוּ לֹא הִיָּה כֵן דִּמִּשָּׁה בְּהָהוּא

דִּרְגָא עֲלָאָה מִפֶּשׁ הָוָה מִסְתַּכַּל, וְלֹא נִפְק

מִרְשׁוּתֵיהּ וּמִן דְּעֵתֵיהּ כִּי מֹשֶׁה רַבִּינוּ הִיָּה מִסְתַּכַּל בַּמְדְּרִיגָה עֲלִיוֹנָה מִמָּה שְׁהֵם

הָיוּ מִסְתַּכְלִים וּבְכַל אֹפֶן לֹא הִיָּה יוֹצֵא מִרְשׁוּתוֹ וּמִדַּעְתּוֹ, דִּהָא בְּשַׁעֲתָא דִּהָוָה

מִסְתַּכַּל בְּזִיו יִקְרָא עֲלָאָה, מִיָּד אַלָּא בְּשַׁעָה שְׁהִיָּה מִקְבַּל נְבוּאָה הִיָּה

מִסְתַּכַּל בְּזִיו הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן וּמִיָּד וְשָׁב אֶל הַמַּחְנֶה, לְמַלְלָא עִמָּהוֹן

בְּכָל מָה דְאַצְטְרִיכָאן לְדַבֵּר עִם עַם יִשְׂרָאֵל מָה שְׁהִיָּה צְרִיךְ לֹמַר לְהֵם,

וְדַעֲתוּי מַתִּישְׁבָּא בֵּיהּ פְּקֻדְמֵיתָא, וַיִּתִּיר וְדַעְתּוֹ הִיָּה מַתִּישְׁבַּת

עֲלֵיו כְּבַתְחִילָה וְאַפִּילוּ יוֹתֵר מִכֶּךָ כִּי דַעְתּוֹ מִתּוֹסַפֵּת עֲלָיו. וְדָא הוּא זֹהוּ שְׁכַתּוֹב

וְשָׁב אֶל הַמַּחְנֶה.

יהושע היה נער מרכבה למט"ט

וּמִשְׁרָתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹוֹן נֶעַר גַּם זֶה קְשׁוֹר לְמָה שְׁמַשָּׂה רַבִּינוּ מַעֲלָתוֹ עַל

שָׂאֵר נְבִיאִים כִּי בָא לֹמַר בְּזֵה שְׁהוּא מִרְכַּבָּה לְמַטְ"ט הַנִּקְרָא נֶעַר וְדָא

דִּהָוָה יָנִיק מִתּוֹךְ הָאֵהָל שְׁהִיָּה יוֹנֵק מִהַמְּלָכוֹת אֶת נְבוּאָתוֹ דְּרַךְ הַבְּרִיאָה,

וְאוֹלִיף לְאַסְתַּכְּלָא בְּרוּחַ קְדֻשָּׁא וְלַמִּד לְהַסְתַּכַּל בְּרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ וְלֹא הִיָּה

מַתִּיירָא כְּשָׂאֵר נְבִיאִים, בְּמָה דְאַתְ אָמַר וְכַמוֹ שְׁכַתּוֹב (שְׁמוּאֵל א ג) וְהִנֵּעַר

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי